

ביאורי החומש

מקור המצוטט

בפרשת תצוה, לעומת זאת, אין מקום להזכיר את שמו של רבי ישמעאל – שהרי שם מדובר בקרבנות ימי המילואים, שלא הוקרבו על-ידי הכהנים אלא על-ידי משה, ולכן אין שם מקום לנימוק "כהנא מסייע כהני".

(שיחת ש"פ ויקרא תשכ"ח)

מקור המצוטט

מקור המצוטט

יט

כָּל חֶלֶב לַה' (ג, טז)

"הרוצה לזכות עצמו – יכוף יצרו הרע, ויביא קרבנו מן היפה המשובח ביותר שבאותו המין שיביא ממנו.. וכן הוא אומר: 'כל חלב לה'" (רמב"ם, סוף הלכות איסורי מזבח)

צריך ביאור: מדוע מגביל הרמב"ם את מצות "כל חלב לה'" רק לבחירת "היפה המשובח ביותר שבאותו המין" – והרי גם מתוך מינים שונים ניתן לבחור את המין המובחר והמשובח יותר?

ויש לבאר⁷⁷:

מצות "כל חלב לה'" מהווה ביטוי להכרת האדם בבעלותו של הקב"ה על כל הבריאה ("לה' הארץ ומלואה"⁷⁸), שבגללה מקריב הוא לקב"ה את המיטב והמובחר שברשותו.

ומכיוון שהבריאה כוללת מינים שונים, מהם יפים ומשובחים ומהם פשוטים וגרועים – גם מצות "כל חלב לה'" אינה מוגבלת למינים משובחים בלבד, שהרי ההכרה בבעלות הקב"ה צריכה להתבטא בכל מין

77. ראה גם ביאורי החומש לספר בראשית, כרך א ע' צו-צח.

78. תהלים כד. א.

ומין שבכריאה; ולכן חלה מצוה זו על כל מין ומין בפני-עצמו – שיש להביא "מן היפה והמשובח ביותר שבאותו המין".

(לקוטי שיחות חט"ו ע' 23 ואילך)

1234567 תח"ח

ב

אוצר החכמה

כָּל חֵלֶב לַה' (ג, טז)

"הרוצה לזכות עצמו – יכוף יצרו הרע, ויביא קרבנו מן היפה המשובח ביותר שבאותו המין שיביא ממנו.. והוא ^{אוצר החכמה} הדין לכל דבר שהוא לשם הא-ל הטוב, שיהיה מן הנאה והטוב: אם בנה בית תפילה – יהיה נאה מבית ישיבתו; האכיל רעב – יאכיל מן הטוב והמתוק שבשולחנו; כיסה ערום – יכסה מן היפה שבכסותו; הקדיש דבר – יקדיש מן היפה שבנכסיו. וכן הוא אומר: 'כל חלב לה'" (רמב"ם, סוף הלכות איסורי מזבח)

הנחייה דומה מופיעה גם בגמרא⁷⁹: "זה א-לי ואנווהו"⁸⁰ - התנאה לפניו במצוות: עשה לפניו סוכה נאה ולולב נאה ושופר נאה, ציצית נאה, ספר-תורה נאה וכו'.

אלא שיש לשאול: מדוע משמיט הרמב"ם את הכתוב "זה א-לי ואנווהו", עליו מבוססת דרשה זו בגמרא, ומעדיף במקום זאת להביא את הכתוב "כל חלב לה"?

ויש לומר, שאכן הגמרא והרמב"ם עוסקים כאן בשני נושאים שונים:

דברי הגמרא עוסקים באופן קיום המצוות על-ידי האדם (ה"גברא"); ועל כך אומרת הגמרא – על בסיס הכתוב "זה א-לי ואנווהו" - שעל האדם "להתנאות" לפני הקב"ה באמצעות השימוש בחפצי-מצוה נאים ומשובחים ("התנאה לפניו במצוות").

79. שבת קלג, ב.

80. בשלח טו, ב.